Omdat je het altijd terugkrijgt...

'Vriendelijkheid is het moeilijkste om weg te geven...'

Haar succes dankt ze aan de nonnen van Imeldahof, de vrouwen die dr. Margarita Norma Clement vanaf haar achtste jaar een vervangend gezin boden: 'Ze gaven me geen vis, maar leerden me vissen.' Inmiddels is ze in Amerika een succesvol hulpverlener, wetenschapper, wereldreiziger, auteur, uitvinder en binnenkort ook zakenvrouw. Kern van haar verhaal is dat je afkomst uit een gescheiden gezin niet betekent dat je zelf ook zo'n leven moet gaan leiden. Norma raakte een familie kwijt, maar kreeg er vele voor terug, in Aruba en in Amerika. Wat ze zelf kreeg, gaf ze weer door aan anderen. Uiteindelijk kreeg ze steeds meer terug. Verantwoordelijkheid nemen voor jezelf, je toekomst bepalen en een goede educatie maken dat je wat kunt worden in het leven. Een stelling waar ze zelf een levend bewijs van is.

Door Hellen van der Wal

'Ik ben uit Amerika overgekomen voor het 50-jarig jubileum van Imeldahof, omdat dit voor mij een bijzondere gebeurtenis was. Ik ben er namelijk vanaf 1959, mijn tiende jaar, door de nonnen opgevoed. Door de echtscheiding van mijn ouders konden mijn zeven broertjes en zusjes en ik niet meer thuis blijven. Dat was heel moeilijk voor ons. Voor volwassenen is een echtscheiding een langer durende crisis, maar voor een kind is dat heel anders. Het overvalt je: de éne dag ben je nog allemaal samen en de volgende dag is alles weg en is alles anders. Je krijgt opeens te maken met een totaal nieuwe en andere omgeving. Je biologische ouders worden vervangen door vreemden, ook nog buitenlanders, die hun plaats innemen. Dat is een hele pijnlijke overgang. Je moet je als kind leren aanpassen aan een vreemde cultuur en je krijgt te maken met kinderen uit verschillende gezinnen. Ik werd het 'zusje' van en verantwoordelijk voor iemand die niet mijn eigen broertje was. Dat was een aanpassing die er nog bij kwam. Daarnaast waren er regels en voorschriften. Je werd verteld wanneer je naar bed moest en wanneer je moest opstaan. Wat je moest eten en wat je niet mocht eten. Je had je wekelijkse taken. En als je je niet aan de regels hield, dan waren daar consequenties aan verbonden. Mijn leven werd opeens heel erg gestructureerd en georganiseerd.

Echter, al op jonge leeftijd realiseerde ik mij dat deze vrouwen ons niet alleen onvoorwaardelijke liefde en begeleiding gaven, maar ons ook wilden voorbereiden op de toekomst. Ze hebben me op een zeer jonge leeftijd al geleerd dat het beter is om iemand te leren vissen dan om hem alleen maar vis te geven. Als ze ons disciplineerden, was dat niet omdat ze ons niet mochten, maar omdat ze een kind sterk wilden maken. Toen ik dat eenmaal door kreeg en het mij duidelijk werd dat Imeldahof voor langere tijd mijn thuis zou zijn en dat deze vrouwen voor mij zouden zorgen, realiseerde ik me dat mijn 'rite of passage' was begonnen.

Dat heeft wel even geduurd, want daarvóór rebelleerde ik: Hoe durfden deze vrouwen die ik niet kende en die niet tot mijn cultuur behoorden, zomaar uit het niets te voorschijn komen en zeggen dat ze vanaf nu voor mij gaan zorgen? Het was een 'culture shock'!

Vier van de zes nonnen die uit Nederland voor de viering waren overgekomen had ik meegemaakt. Ik was blij dat ik ze kon laten zien dat ik hen niet had beschaamd. Dat ik iets had gedaan met de instrumenten die ze mij hadden gegeven. Ze hadden me ooit gezegd: 'Nu rebelleer je, maar er komt een dag dat je ons zult bedanken.' En dat heb ik tijdens het jubileum gedaan. What goes around, comes around.'

Families

Voordat ze naar de USA vertrok om te studeren, besloten de nonnen om haar alvast in Aruba bij een Amerikaanse familie te laten inwonen, om zo aan de taal en de gebruiken te wennen. De familie waar Norma in Amerika uiteindelijk terecht kwam, waren de Wondries, die Zuster Leny hadden beloofd goed voor haar te zorgen. Norma: 'Weer moest ik opnieuw beginnen, inwonen bij een familie die ik niet kende, weer buitenlanders, die uiteindelijk mijn familie werden. Het was mijn derde grote overgang. Een ander land, andere mensen en een andere cultuur. Maar de instrumenten die de nonnen mij hadden bijgebracht, maakten dat ik het kon en dat ik het vol kon houden. Ze hadden me verteld dat ik me eenzaam zou voelen, maar dat dat tijdelijk zou zijn. En op het moment dat ik me alleen zou voelen, zeiden ze, moest ik mijn studieboeken pakken en gaan studeren. Dat zou mijn volgende 'passage in life' zijn. Ik kreeg 25 gulden van ze en hun zegen, en daar ging ik. Kom terug, beter dan we je hebben weggestuurd, was de opdracht.

Ik sloeg aan het studeren, want ik wist dat dat de enige manier was om te slagen. Ik was het eerste Arubaanse meisje op Glendale College in Los Angeles. Ik wilde naar de medische faculteit, maar dat was erg duur. Ik ging toen in de bibliotheek werken om gratis de boeken te kunnen lenen en het schoolgeld betaalde ik met het geld dat ik met babysitten verdiende. Ik werkte en spaarde tot ik de volgende graad kon halen. Het werd wel steeds zwaarder, want de opleidingen werden steeds duurder. Ik modelleerde zelfs om alles te kunnen betalen. Zo heb ik mijn diploma voor verpleging in de psychiatrie behaald aan de California State University. Mijn uiteindelijke doel was om psychiater te worden. Gedurende mijn opleidingen en carrière heb ik veel aan counseling op het gebied van verslaving gedaan. Met een aantal andere dokters heb ik een kliniek geopend voor verslaafde artsen en verplegers. Het was erg pijnlijk om mensen waar ik mee had gestudeerd in die situatie te zien. Ik heb voor ze gezorgd, me realiserend dat ik een van hen had kunnen zijn. Dat heeft echt mijn ogen geopend. Via counseling aan beroemdheden en voor het consulaat van Saoedie Arabië ben ik op vele plaatsen terecht gekomen. Zo heb ik geholpen om in Riaad en Oostenrijk psychiatrische klinieken te openen.

Na al die ervaringen wilde ik in Amerika een post-doctorale opleiding doen. Het grappige was dat dit een opleiding was die werd verzorgd door Jezuïeten. Ik had de nonnen in Aruba achtergelaten en nu kwam ik in het laatste traject van mijn opleiding weer geestelijken tegen. Vanwege mijn goede cijfers, vooropleidingen en ervaring kreeg ik tot mijn stomme verbazing een volledige studiebeurs. Toen ik de opleiding had afgerond, wilde ik de persoon ontmoeten die mij die beurs ter beschikking had gesteld. Hij bleek een bestuurslid te zijn van de universiteit: John Cosgrove Sr. Hij was erg trots, want ik had het ontzettend goed gedaan.

Ik wilde iets terug doen voor hem. Hij was erg actief in fund raising en omdat hij al ouder was, bracht ik hem naar verschillende activiteiten. Daar groeide een bijzondere relatie uit. Grandpa Cosgrove ging mij beschouwen als zijn dochter. Hij had al twee dochters en een zoon en zij werden mijn zoveelste familie.

Iets terugdoen

Toen ik mijn studies had afgerond, heb ik met beide families overlegd: de Woundries en de Gosgroves. Ik had de wereld gezien, zij hadden ervoor gezorgd dat ik was waar ik toen was en ik wilde van hen weten wat ik kon terugdoen voor hun land. En beide families wilden graag dat ik iets voor de veteranen zou doen. De veteranen hadden in hun optiek Amerika helpen maken en verdedigen, en hadden het mij als het ware mogelijk gemaakt om te studeren. Dat vonden zij passend, omdat ze zelf allemaal in een of andere oorlog hadden gediend. Ik nam ontslag als directeur van de kliniek, want ik wilde hun wens kunnen uitvoeren zolang ze nog in leven waren. Daarom werk ik nu voor de 'Department of Veteran Affairs'.

Ik kwam erachter dat veel veteranen aan hun lot waren overgelaten en waren verlaten door hun familie. Vooral degenen die in Vietnam hadden gediend, want juist deze groep was bij terugkeer niet goed door de maatschappij ontvangen. Velen hadden psychiatrische problemen en posttraumatische stress. Om de veteranen te kunnen behandelen moest je ook de familie meenemen. Ik realiseerde me dat familieleden van veteranen niet goed begrepen wat er eigenlijk met hun man, vader of zoon aan de hand was. Ik begon toen met groepstherapie voor familieleden, echtgenoten en kinderen en leerde ze in de eerste plaats dat hun man, vader, zoon of opa niet slecht was, maar een psychiatrisch probleem had. En wat dat betekende, hoe ze daar mee om moesten gaan. Na de cursus zeiden veel vrouwen: als ik dit eerder had geweten, dan was ik nooit gescheiden.

Gedurende mijn loopbaan heb ik veel prijzen gekregen, maar de erkenning die mij het meest heeft geraakt is die van een dakloze veteraan met een vreselijke huidaandoening. De huid op zijn rug scheurde gewoon open. Hij kon er zelf niet bij komen en had ook geen ruimte waarin hij zich kon verschonen en verzorgen. Ik heb hem geleerd om zijn rug te behandelen, door een vuilniszak op een muur te plakken en in te smeren met medicijn. Ik zei: Nu schuur je nu als een kat met je rug over het plastic. Na een week kon hij weer lachen, zijn rug deed geen pijn meer. Ook leerde ik hem om zijn kleren te wassen in een plastic zak met water en zeep. Na een tijd kwam er een brief binnen: Hij werkte inmiddels en hij had woonruimte. Hij hoefde zich niet meer te schamen voor zijn bestaan. En hij dankte dat aan het feit dat hij van mij had geleerd om voor zichzelf te zorgen. Dat was een onverwachte erkenning. Tegenwoordig heeft hij een eigen bedrijf en helpt hij andere veteranen. Hij heeft geleerd te vissen in plaats van vis te krijgen. En alweer had ik kennis van de nonnen overgedragen, de instrumenten doorgegeven om door te kunnen gaan.'

In januari van dit jaar heeft dr. Clement in Amerika een nationaal onderzoek van zes jaren afgerond naar de psychiatrische stoornissen bij oorlogsveteranen. Doel van het onderzoek was om de problemen van de veteranen beter te begrijpen en ze te helpen bij het geven van een plaats aan hun aandoening in hun dagelijks leven.

Uitvinding

'In Amerika was Grandpa Cosgrove de katalysator in mijn leven. Ik werd zijn derde dochter en zijn familie werd mijn familie. Hij heeft mijn einddoctoraal mogelijk gemaakt, mijn loopbaan gestimuleerd en hij wilde mij, voor dat hij zou sterven, de hele wereld laten zien. Dat heeft hij ook gedaan. Toen hij erg ziek werd, heb ik hem verzorgd, zodat hij niet naar een verzorgingshuis hoefde te gaan. Nu was het mijn beurt om iets voor hem te doen. Hij had kanker en verloor veel gewicht. Ik had al teveel wonden en huidproblemen gezien, en ik wilde niet dat Grandpa dat zou overkomen. Ik probeerde van alles uit met kussens en zachte doeken. Uiteindelijk heeft dat geleid tot een uitvinding waar ik patent op heb gevraagd en die binnenkort in produktie gaat. Het is een stelsel van zachte wikkels en doeken, kussens en velcro (klitteband), waar de patient in wordt gewikkeld. Het voorkomt doorliggen en huidproblemen. Ook kun je de patiënt gemakkelijk draaien en op tillen, zonder hem pijn te doen. Er zitten controlestrookjes aan die afgetekend moeten worden, zodat je kunt zien of de patient op tijd is gedraaid. Het was een opdracht van Grandpa om dit systeem dat we hadden uitgedokterd uit te werken en in produktie te laten gaan. Mijn man Jan, een technisch ingenieur, heeft me erbij geholpen. Grandpa heeft me ook naar een ondernemersopleiding gestuurd, omdat hij zag dat dit wat zou kunnen worden. Hijzelf is begraven in een eerste prototype. Ik heb er ook al een prijs mee gewonnen: de meest innovatieve uitvinding van het jaar. Het produkt is getest in Tsjechië om ook voor de Europese Unie goedgekeurd te worden en gaat binnenkort in produktie.'

Doorgeven

'Mijn leven bestaat nu uit het helpen van anderen, omdat anderen mij hebben geholpen. En mijn boodschap is: het is niet omdat je arm of rijk bent: je kunt veel bereiken als je de tijd neemt om na te gaan wat jou 'personal growth' kan brengen. We moeten onszelf voeden met kennis, niet met voedsel. Als je je voedt met kennis, dan groei je, maar als je je voedt met voeding, dan stagneer je. Met dit beetje kennis heb ik veel mensenlevens geraakt, omdat ik telkens aan anderen doorgaf wat ik had geleerd.

Want de kennis die de nonnen mij hadden gegeven, mocht ik niet alleen voor mijzelf houden. Ik moest er iets mee doen. Daar kwamen weer zoveel positieve dingen uit voort, dat ik telkens weer werd gestimuleerd om door te gaan.

Veel mensen dachten dat ik het niet zou redden. Als ik die had geloofd, dan was ik niet eens naar Amerika gegaan en had ik mezelf kansen ontnomen. Dan had ik nu een stel kinderen en leefde ik van de bijstand. Dat ik uit een onvolledig gezin kom, betekent niet dat ik ook voor zo'n leven zou zijn voorbestemd. De nonnen hadden potentieel in mij gezien en lieten mij naar Amerika gaan. Ik heb nooit iets vanzelfsprekend gevonden in het leven en ik heb overal hard voor moeten werken. Ik ben veel obstakels tegengekomen, maar opgeven was nooit een optie. President Kennedy zei: Vraag niet wat jouw land voor jou kan doen, maar wat jij voor je land kan doen! Voor mij gaat het er niet om wat Aruba of Amerika voor mij kunnen doen: dat hebben ze al gedaan. Het gaat er nu om dat ik succesvol ben: dat is mijn persoonlijke verdienste. Ik heb wat bereikt en ik moet daar de nonnen voor bedanken. Over mijn ervaringen ben ik nu een boek aan het schrijven. Het gaat heten: 'Kindness is the hardest thing to give away, because it is always returned.'

Vanuit de modernste drukkerij van Aruba wensen wij U allen

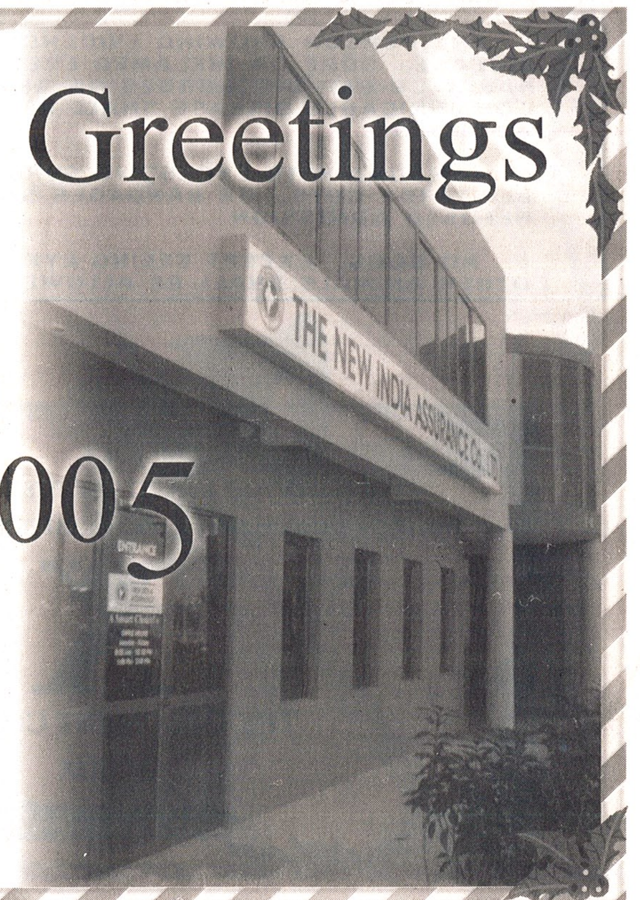
Prettige Kerstdagen en een Voorspoedig Nieuwjaar

Dank voor Uw vertrouwen in ons bedrijf.
Ook in 2005 ten Uwe dienste!

INTERPRINT
OFFSET • PRINTING

Season's Greetings

Bon Pasco,
Prettige Kerstdagen,
Merry Christmas and
a Happy and Safe 2005

NEW INDIA ASSURANCE
THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED

J.E. Irausquin Boulevard # 14
Phone: 5824835 - 5825683 / Fax: 5832263